

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar** tarafından Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Basına ve kamuoyuna yansıyan haberlere göre Türk Telekom A.Ş tarafından Diyarbakır'ın Ergani ilçesi sınırları içerisinde 224,8 MWe kurulu gücünde Güneş Enerji Santrali'nin (GES) tesis edilmesi ve işletilmesi planlandığı belirtilmektedir. 6,5 milyar lira değerindeki proje kapsamında 3 milyon 370 m²'lik alanda kurulacağı belirtilen tesiste, 653.963 adet güneş paneli ve 45 adet inverter kullanılacağı her panelin gücünün 550W ve alanının ise 2,6 m² olacağı ifade edilmektedir. Yine bahsi geçen haberlerde santralin inşaat aşamasında 200 kişinin, işletme aşamasında ise 30 kişinin istihdam edilmesinin planlandığı, santralin yılda 535.423.000kWh elektrik üretmesi ve bu üretim miktarının yaklaşık 158 bin kişinin elektrik ihtiyacını karşılaması öngörüldüğü belirtilmektedir.

Konuya ilişkin Türk Telekom A.Ş tarafından Kamuoyunu Aydınlatma Platformu'na 5 Mayıs 2023 tarihinde yapılan açıklamada "Türk Telekom Grubu'nun stratejik yatırım planları ve sürdürülebilirlik gündemi doğrultusunda karbon ayak izimizi azaltmak, iklim riski yönetimine katkıda bulunmak ve finansal değer yaratmak amacıyla Güneş Enerjisi Santrali (GES) kurulum çalışmalarımızı yakın gelecekte hızlandırmayı hedefliyoruz. Bu kapsamda Şirketimize, Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ), Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimi Yönetmeliği'nin ilgili 5/1h maddesi çerçevesinde 317,8 MWe kurulu güç kapasitesi tahsis etmiş olup, bu kapasite mevcut toplam elektrik tüketimimizin yaklaşık %50'sine tekabül etmektedir. Bunun yanı sıra yapmış olduğumuz diğer kapasite başvuruları da bulunmakta olup, bunlara ilişkin değerlendirme süreçleri devam etmektedir. GES yatırımlarının T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nden 29 yıllığına kiralanacak araziler üzerinde; Diyarbakır, Ağrı ve Sivas lokasyonlarında gerçekleştirilmesi planlanmaktadır." denmiş. Daha sonra 17 Mayıs 2023 tarihinde Türk Telekom A.Ş, Kamuoyunu Aydınlatma Platformu'nda yaptığı açıklamayı güncelleyerek 317,8 MWe kurulu güç kapasitesine ek olarak 88 MWe kadar daha kurulu güç tahsis etmiş olup, alınan ek kapasite ile toplam 405,8 MWe kurulu güç kapasitesi, mevcut toplam elektrik tüketimimizin yaklaşık %65'ine tekabül etmektedir." demiştir. Kurumun Diyarbakır, Ağrı ve Sivas'ta yapacağı yatırımlara dair yatırımların hangi ile ne kadar yapacağı ne kadarlık bir istihdam sağlayacağı ve bu tesislerin ne zaman tamamlanacağına dair Kamuoyunu Aydınlatma Platformu'na yapmış olduğu başkaca bir açıklama bulunmamaktadır.

Almanya, ABD ve İngiltere üniversitelerinde yapılan bilimsel araştırmalara göre özellikle güneşten elektrik enerjisi üretilirken, kullanılan panellere çok dikkat edilmesi gerektiği, panellerin yapımında kullanılan ağır metallerin insan sağlığını ve çevreyi olumsuz etkilediği ifade edilmektedir. Özellikle kristal silikonun içindeki silikon tetra klorürün çok zehirli olduğu, bitki ve hayvanları öldürdüğu uzun vadede toprak ve havaya karıştığında insan yaşamını da etkileyeceği belirtilmektedir. Yine araştırmalarda panellerdeki kimyasalların parçalanmalar ve kırılmalar sonucunda yağmurla yıkanıp çevreye ulaşma risklerine dikkat çekilmektedir. Panellerin 20 yıllık ömürleri olduğu düşünöldüğünde eskiyen panellerin atılması ve ayrıştırılması da ciddi bir problem olmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Kamuoyuna yansıyan bilgilere göre Türk Telekom A.Ş, Diyarbakır'a kaç MWe kurulu gücünde bir Güneş Enerji Santrali (GES) yapmayı planlamaktadır? Bu tesis Diyarbakır'ın hangi bölgesine yapılacaktır?
- 2- Tesisin yapılacağı alan řu anda ne olarak kullanılmaktadır? Bu alanlar hazineye ait alanlar mıdır?
- 3- Tesisin yapılacağı alanının zemin yapısı, yeraltı su seviyesi, toprak direnci ve zemin mukavemetine ilişkin koşullar düşünöldüğünde ve deprem riski de göz önüne alındığında bu tesisin yapılması için Diyarbakır doğru bir yer midir?
- 4- Yapılması planlanan tesisin tarım arazisi, mera ve otlaklara yakınlık mesafesi nedir? Bu alanlara yakınlık durumunda oluşacak mağduriyetlerin önlenmesi adına bir çalışmanın olacak mıdır?
- 5- Tesisin yarattığı risklere ilişkin detaylı bir risk analiz raporu hazırlanmış mıdır? Tesisin oluşturduğu risklere ilişkin ne tür önlemler alınacaktır?
- 6- Tesisin toplam maliyeti ne kadar olacak ne kadar sürede tamamlanacak ve yapım aşamasında kaç kişi istihdam edilecektir?
- 7- Tesiste yılda kaç kWh elektrik üretilmesi planlanmaktadır? Bu üretim miktarı kaç kişinin elektrik ihtiyacını karşılayacaktır?
- 8- Tesisin yapılacağı yerde oluşacak yoğun ısı ve yansımanın havaya ve toprağa vereceği zarara ilişkin uzmanların görüşü alınmış mıdır?
- 9- Yapılması planlanan tesisin soğutma işlemleri hangi su kaynağından sağlanacaktır? Bu kullanılacak sular daha sonra nereye boşaltılacaktır?
- 10- Tesiste kullanılacak panellerin içereceği kimyasal maddelere ilişkin ne tür denetimler yapılacaktır?
- 11- İddia edilen 653.963 adet güneş panelinin 20 yıllık ömürleri tükendiğinde bu paneller nereye atılacaktır?